

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Dato: 30. november 2005
Kontor: Procesretskontoret
Sagsnr.: 2005-744-0039
Dok.: TET40042

KOMMENTERET OVERSIGT

over

**høringssvar vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven
(Gennemførelse af EU-regler om håndhævelse af immaterialrettigheder mv.)**

1. Høringen

Et udkast til forslag til lov om ændring af retsplejeloven (Gennemførelse af EU-regler om håndhævelse af immaterialrettigheder mv.) har været sendt til høring hos følgende myndigheder, organisationer og personer:

Præsidenterne for Højesteret, Østre og Vestre Landsret, Københavns Byret og retterne i Århus, Odense, Ålborg og Roskilde, Sø- og Handelsretten, Domstolsstyrelsen, Procesbevillingsnævnet, Dommerforeningen, Dommerfuldmægtigforeningen, Rigsadvokaten, Rigspolitechefen, Foreningen af Politimestre i Danmark, Politifuldmægtigforeningen, Politiforbundet i Danmark, Politidirektøren i København, HK Landsklubben Danmarks Domstole, Advokatrådet, Foreningen af Advokater og Advokatfuldmægtige, Foreningen Danske Inkassoadvokater, Dansk Inkassobranche-forening, Landsforeningen af Beskikkede Advokater, Dansk Industri, Institut for Menneskerettigheder, Dansk Retspolitisk Forening, Amtsrådsforeningen, Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune, Foreningen af Statsamtmand, Foreningen af Statsamtsjurister, Forbrugerrådet, HTS Interesseorganisationen, Forsikring & Pension, Foreningen af Registrerede Revisorer, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Liberale Erhvervs Råd, Danmarks Jurist- og Økonomforbund, Dansk Handel & Service, Landsorganisationen i Danmark LO, 3F Fagligt Fælles Forbund, De Danske Patentagenters Forening, Landbrugsrådet, Realkreditrådet, Dansk Ejendomsmæglerforening, Det Danske Voldgiftsinstitut, Voldgiftsnævnet for Bygge- og Anlægsvirksomhed, Det Kgl. Bibliotek, Statsbiblioteket, Danmarks Biblioteksforening, Biblioteksstyrelsen, Danmarks Forskningsbiblioteksforening, Københavns Retshjælp, Århus Retshjælp, Københavns

Universitet, Syddansk Universitet, Århus Universitet, Activinova, Adjunkt Hanne Kirk Deichmann, Akademiet for De skønne kunster, Akademiet for de Tekniske Videnskaber, Akademikerne Centralorganisation, Akademisk Arkitektforening, Alfa-Laval Fish And Meat Engineering A/S, ALK-Abelló, Antipiratgruppen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arkitektforbundet, Arla Foods, Astma-Allergi Forbundet, AUTIG Autobranchens Industriforening i Danmark, Bager- og Konditormestre i Danmark, Beagle, Bech-Bruun Advokatfirma, BFID Brancheforeningen for farmaceutiske, Biodania, Biodynamisk Forbrugersammenslutning, Bioteknologisk Institut, Brancheforeningen for Frø, Bryggeriforeningen, Brødrene Hartmann A/S, Budde, Schou & Ostenfeld A/S, Business Software Alliance, Carlsberg A/S, Chas. Hude A/S, Chr. Hansen A/S, Coloplast A/S, COOP A/S - Centrallaboratoriet, COOP Danmark A/S, Copy-Dan, DAFFO, DAKO A/S, DAKOFO, Danfoss A/S, Danisco A/S, Danmarks Aktive Forbrugere, Danmarks Apotekerforening, Danmarks Biavlerforening, Danmarks Fiskehandlere, Danmarks Fiskeindustri- og Eksportforening, Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Fiskeriundersøgelser, Danmarks Fødevarerforskning, Danmarks Jordbrugsforskning, Danmarks Rederiforening, Danmarks Restauranter og Cafeer, Danmarks Røgerierforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Danmarks Tekniske Universitet, Dansk Akvakultur, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Artist Forbund, Dansk Design Center, Dansk Erhvervsfjerkræ, Dansk Erhvervsfrugtavl, Dansk Erhvervsgartnerforening, Dansk Filmfotograf Forbund, Dansk Forening for Industriens Patent- og Varemærkespecialister, Dansk Forening til Bekæmpelse af Produktpirateri, Dansk Forfatterforening, Dansk Frøhandler Forening, Dansk Fødevareråd, Dansk Havbrugerforening, Dansk Industri, Dansk IT, Dansk Journalistforbund, Dansk Kapelmesterforening, Dansk Komponistforening, Dansk Kvæg, Dansk Landbrug Dansk Landbrug, Dansk Landbrugsrådgivning-Landscentret, Dansk Musiker Forbund, Dansk Musikforlæggerforening, Dansk Patent- og Varemærkekonsulentforening af 1953, Dansk Pelsdyravlerforening, Dansk Planteværn, Dansk Skuespillerforbund, Dansk Slagtefjerkræ, Dansk Solist-Forbund, Dansk Supermarked, Dansk Toksikologi Center, Dansk Transport og Logistik, Dansk Varefakta Nævn, Dansk Åleproducentforenings Sekretariat, Danske Arkitekters Landsforbund, Danske Billedkunstneres Fagforening, Danske Dagblades Forening, Danske Dramatikere Forbund, Danske Filminstruktører, Danske Frøavlere, Danske Helsekostforretningers Brancheforening, Danske Håndværksslagtere, Danske Jazz-, Beat- og Folkemusikautorer, Danske Læskedrik Fabrikanter, Danske Mediers Forum, Danske Reklamebureauers Brancheforening, Danske Skønlitterære Forfattere, Danske Slagterier, Danske Slagtermestres Landsforening, Danske Speditører, Danske Svineproducenter, Danske Veterinærhygiejnikeres Organisation (DVO), Datatilsynet, DEG Dansk Erhvervsgartnerforening, Den danske Boghandlerforening, Den danske Brancheorganisation for Vitalmidler, Den Danske Dyrlægeforening, Den danske Forlæggerforening, Det Danske Filminstitut, Det Danske Fjerkræråd, Det Kgl. Teater, Det Veterinære Sundhedsråd, Det Økologiske Fødevareråd, Det Økologiske Råd og Selskab, Detailfiskehandlere, DFO, Dansk Flavour Organisation, Diabetesforeningen, Digital Forbruger Danmark, Docent Thomas Riis, DR, Dumex-Alpha A/S, Durascan Medical Products A/S, Elektronikindustrien, Emballage- og Transportinstituttet, Emballageindustrien, Erhvervs og Byggestyrelsen, Ernæ-

ringsrådet, F.L. Smidth & Co. A/S, Ferring A/S, Ferrosan A/S, Ferskvandsfiskeriforeningen, Film- og TV-arbejderforeningen, Finansrådets Hus, Fiskeridirektoratet, Forenede Danske Antenneanlæg, Forenede Danske Motorejere, Foreningen af autoriserede vildtbehandlings virksomheder, Foreningen af Bioteknologiske Industrier i Danmark, Foreningen af Dagligvaregrossister, Foreningen af Danske Fiskefoderfabrikanter, Foreningen af Danske Havfrøgrossister, Foreningen af Danske Planteavlere, Foreningen af Danske Sceneinstruktører, Foreningen af Danske Spiritusfabrikanter, Foreningen af Danske Stammeejere af Mark- og Havefrø, Foreningen af Danske Videogramdistributører i Danmark, Foreningen af Forretningsdrivende i Københavns Kødby, Foreningen af Frugtimportører i Danmark, Foreningen af Frugtvinsfabrikanter i Danmark, Foreningen Af Kommercielle Danske Internet Sites, Foreningen Danske Designere, Foreningen for Biodynamisk Jordbrug, Foreningen for Danmarks Farve- og Lakindustri, Foreningen for Danmarks Fiskemel- og Fiskeolieindustri, Foreningen for Dansk Internet Handel, Foreningen Industriel Retsbeskyttelse, Frugtindustriforeningen, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Fællesrådet for Udøvende Kunstnere, Færøernes Hjemmestyre, Fødevarerindustrien, GN Danavox A/S, Gosh Cosmetics (E. Tjellesen A/S), Gramex, Gribskovsbanens værksted, Grumens Maskinfabrik A/S, Grønlands Hjemmestyre, H. Lundbeck A/S, Haldor Topsøe A/S, Handels- og Kontorfunktionærernes forbund i Danmark, Hans Harding ApS, Heat Transfer Tønder A/S, Heiden A/S, Helsebranchens Leverandørforening, HORESTA, Højberg ApS, Håndværksrådet, Ingeniørforbundet i Danmark, Ingeniørforeningen i Danmark, International Transport Danmark, Internationalt Patentbureau A/S, IT-BrancheForeningen, Kaffe- & Teimportørforeningen, Kaj Hansen ApS, Kantineledernes Landsklub, Kartonnage- og bølgepapindustriens arbejdsgiverforening, KODA, Konsumfiskeindustriens Arbejdsgiverforening, Kosan Teknova A/S, Kunstrådet, KVL, Kødbranschens Fællesråd, Landboforeningerne, Landsforeningen af Danske Mælkeproducenter, Landsforeningen Den Lokale Andel, Landsforeningen til fremme af opfinders rettigheder v. Willy Pedersen, Landsorganisationen af Danmarks Detailfiskehandlere, Larsen & Birkeholm A/S, LEGO Holding A/S, LEGO Juris A/S, Lektor Morten Rosenmeier, LIF Lægemiddelindustriforeningen, Lindholm & Co. A/S, LK A/S, Løvens Kemiske Fabrik, Magnus Jensens Eftf., Man B&W Diesel A/S, Mejeriforeningen, MIFU, Margarine Industri Foreningen, Teknologi og Udvikling, Multi Medie Foreningen, Mælkeproducenter i Danmark, NeuroSearch A/S, Nilfisk-Advance A/S, NIRO A/S, NKT Research & Innovation A/S, NOAHs Sekretariat, NOPALAX, Nordisk Copyright Bureau, Novo Nordisk A/S, Novozymes A/S, Nycomed A/S, Nærbutikkernes Landsforening, Nærings- og Nydelsesmiddelarbejderforbundet, Ole Olsson Rådgivende Civilingeniører ApS, Opfinderforeningen, Ophavsretligt Forum, Organisationen Dansk Aquakultur, Ostehandlerforeningen for Danmark, Oticon A/S, Papirvareindustriens Arbejdsgiverforening, Patentgruppen ApS, Patrade A/S, PCG, Producenter af Komprimerede Gasser, Piratgruppen, Plantenyhedsnævnet, Plastindustrien i Danmark, Plougmann & Vingtoft A/S, Pressalit A/S, Producentforeningen, Profa A.m.b.A, Professor Jens Schovsbo, Professor Mads Bryde Andersen, Professor Palle Bo Madsen, Professor Peter Blume, Radiometer Medical A/S, RBF RestaurationsBranchens Forbund, Rektorkollegiet, RettighedsAlliancen, Rockwool Interna-

tional A/S, Sabroe, Refrigeration A/S, Sammenslutningen af Danske Fiskeriforeninger, Sammenslutningen af Danske Havne, Sammenslutningen af Danske Scenografer, Sammenslutningen af Danske Sortsejere, Sammenslutningen af Danske Ørredeksportører, Sammenslutningen af lokale radio- og tv-stationer, Samrådet for Ophavsret, Sandel, Løje & Wallberg, ScanFoam Cleaning Equipment ApS, SEDAN, SJP Consult, Skandinavisk Tobakskompagni A/S, Slagteriernes Forskningsinstitut, Smithkline Beecham Consumer Health Care, Solistforeningen af 1921, Statens Seruminstitut, STOP I/S, TDC, TDJ, Teknologirådet, Teknologisk Institut, TV 2/DANMARK, TVDanmark, UBVA, Udvalget til Beskyttelse af Videnskabeligt Arbejde (UBVA), Unomedical A/S, VELUX Industri A/S, Veterinærmedicinsk Industriforening, Viking Life-Saving Equipment A/S, Vita Care A/S, VSOD, Zacco Danmark A/S, Øgruppen – Dansk Økologileverandørforening, Økologisk Landsforening.

Justitsministeriets bemærkninger til høringssvarene er anført med kursiv.

II. Høringssvarene

Præsidenterne for Højesteret, Østre og Vestre Landsret, Københavns Byret og retterne i Århus, Odense, Ålborg og Roskilde, Sø- og Handelsretten, Procesbevillingsnævnet, Dommerforeningen, Biblioteksstyrelsen, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Forening for Industriens Patent og Varemærkespecialister, Dansk Planteværn, Danske Mediers Forum, Den Danske Dyrlegeforening, Den Det Danske Voldgiftsinstitut, Det Kongelige Bibliotek, Fagligt Fælles Forbund, Finansrådet, Foreningen af Politimestre i Danmark, Foreningen af Registrerede Revisorer, Gramex, HORESTA, Håndværksrådet, Kunstrådet, KVL, Københavns Retshjælp, Kødbranchens Fællesråd, Landbrugsrådet, Liberale Erhvervs Råd, Novozymes A/S, Realkreditrådet, Rigspolitiet, Statsbiblioteket, Syddansk Universitet, Udvalget til Beskyttelse af Videnskabeligt Arbejde og Voldgiftsnævnet for bygge- og anlægsvirksomhed har ikke bemærkninger til lovforslaget.

Danske Havne har anført, at Danske Havne ikke ønsker at afgive udtalelse om lovforslaget.

Advokatrådet støtter, at det som en følge af, at retsplejelovens § 653, stk. 3, 2. pkt. ophæves, er understreget i forarbejderne til proportionalitetsprincippet i retsplejelovens § 653, stk. 4, at iværksættelsen af en bevissikringsundersøgelse undertiden må afvises, fordi rekvisiti interesse i at beskytte sine forretningshemmeligheder konkret vejer tungere end rekvirentens interesse i at få gennemført en bevissikringsundersøgelse i relation til eksempelvis en patentbeskyttet produktionsproces.

Advokatrådet anfører, at opregningen af eksempler i lovudkastets punkt 4.2.2 om ophævelsen af retsplejelovens § 653, stk. 3, 2. pkt., kan risikere at efterlade det indtryk, at proportionalitetsprin-

cippet typisk alene skal anvendes ved rettens beslutning om i det hele at afvise eller at fremme en bevissikringsundersøgelse.

Efter Advokatrådets opfattelse bør det i forarbejderne klargøres, at proportionalitetsprincippet generelt skal anvendes til at sikre en balanceret, samtidig varetagelse af rekvirentens og rekviritens interesser, og at en adækvat varetagelse af rekviritens interesse i at beskytte sine forretningshemmeligheder ofte vil indebære, at undersøgelsen af rekviritens produktionsanlæg med hjemmel i retsplejelovens § 653 b, stk. 2, foretages af uvildige sagkyndige, at rekvirenten med hjemmel i retsplejelovens § 653 b, stk. 3, nægtes adgang til selv at besigtige rekviritens produktionsanlæg, og at fogedretten med hjemmel i retsplejelovens § 653 b, stk. 3, 4. pkt. lader de sagkyndige udarbejde en rapport, hvori alene relevante oplysninger til brug for bedømmelsen af krænkelsesspørgsmålet anføres.

Professor Jens Schovsbo og ph.d.-stipendiat Clement Salung Petersen bemærker generelt, at der kan være behov for at overveje en specialisering indenfor domstolene ved behandlingen af immaterialrettigheder. De foreslår endvidere for at undgå misbrug af bevissikringsreglerne og sikre rekviritens berettigede interesser, at retsplejelovens § 653, stk. 4, ændres, således at det udtrykkeligt fremgår af bestemmelsen, at hensynet til privatlivets fred og beskyttelse af erhvervshemmeligheder indgår i proportionalitetsvurderingen.

Professor Schovsbo og ph.d.-stipendiat Salung Petersen anfører videre, at det efter deres opfattelse med fordel kan fremhæves i forarbejderne til retsplejelovens § 653, stk. 4, at fogedretten har mulighed for at udpege en eller flere uvildige sagkyndige til at bistå sig ved undersøgelsens gennemførelse, ligesom fogedretten har mulighed for at bestemme, at rekvirenten og dennes repræsentant ikke må være til stede ved undersøgelsen, jf. retsplejelovens § 653 b, stk. 2 og 3.

Justitsministeriet er enig i, at hensynet til bevarelse af rekviritens erhvervshemmeligheder efter omstændighederne vil kunne varetages ved, at undersøgelsen foretages af uvildige sagkyndige, jf. retsplejelovens § 653 b, stk. 3. Justitsministeriet er endvidere enig i, at hensynene til privatlivets fred og erhvervshemmeligheder udtrykkeligt bør fremgå af proportionalitetsbestemmelsen i retsplejelovens § 653, stk. 4. Lovforslaget med tilhørende bemærkninger er præciseret i overensstemmelse hermed.

Professor Schovsbo og ph.d.-stipendiat Salung Petersen foreslår endvidere, at retsplejelovens § 306 bliver formuleret sådan, at det udtrykkeligt fremgår af bestemmelsens ordlyd, at der tidligst kan meddeles et informationspålæg, når retten har taget stilling til, at der foreligger en krænkelse eller overtrædelse af en immaterialrettighed mv.

Justitsministeriet bemærker, at forslaget til retsplejelovens § 306 (lovforslaget § 1, nr. 1) er præciseret, således at det fremgår, at oplysningspligten vedrører varer eller tjenesteydelser, der udgør en krænkelse eller overtrædelse af en immaterialrettighed mv.

Endelig anfører professor Schovsbo og ph.d.-stipendiat Salung Petersen, at det bør præciseres i bemærkningerne til retsplejelovens § 653, stk. 4, hvordan den nærmere proportionalitetsafvejning skal foretages i tilfælde, hvor bevissikringsundersøgelsen sigter mod at klarlægge omfanget af en krænkelse eller overtrædelse.

Foreningen Industriel Retsbeskyttelse anfører, at det bør præciseres i bemærkningerne til retsplejelovens § 653, stk. 4, at det kan have betydning for udfaldet af proportionalitetsafvejningen, om der er tale om en bevissikringsundersøgelse med henblik på at konstatere, om der foreligger en krænkelse eller overtrædelse, eller om der er tale om en bevissikringsundersøgelse med henblik på at klarlægge omfanget af en konstateret krænkelse eller overtrædelse.

Såvel efter den gældende formulering af retsplejelovens § 653, stk. 4, som efter den foreslåede præcisering af bestemmelsen forudsætter proportionalitetsafvejningen en vurdering af de konkrete omstændigheder i hvert enkelt tilfælde. De nævnte bemærkninger til proportionalitetsvurderingen ses særligt at tage sigte på situationer, der ikke berøres af den foreslåede lovændring. Justitsministeriet har på den baggrund ikke fundet grundlag for at præcisere, hvordan proportionalitetsvurderingen skal foretages i disse tilfælde.

Dommerfuldmægtigforeningen anfører, at det efter foreningens opfattelse er i modstrid med det almindelige princip i borgerlige sager om, at parter vægring ved at afgive oplysninger mv. alene er sanktioneret med processuel skadevirkning, at retsplejelovens § 178 om sanktioner over for vidner finder tilsvarende anvendelse overfor en part, der uden lovlig grund nægter at efterkomme et informationspålæg, jf. det foreslåede kapitel 29 a (lovforslagets § 1, nr. 1). Selv om Dommerfuldmægtigforeningen er enig med Justitsministeriet i, at reglerne om processuel skadevirkning ikke i alle tilfælde vil være tilstrækkelige til at sikre pålæggets effektivitet, og selv om der efter Dommerfuldmægtigforeningens opfattelse er indbygget en beskyttelse af parter og andre i lovforslaget, giver dette efter Dommerfuldmægtigforeningens opfattelse anledning til en vis principiel betænkelighed.

Det følger af EU-retten, herunder også af direktivets artikel 3, at medlemsstaternes foranstaltninger mv. til gennemførelse af direktivet skal være effektive. Da reglerne om processuel skadevirkning ikke i alle tilfælde vil være tilstrækkelige i den forbindelse – f.eks. hvor oplysningspligten angår oplysninger, der ikke har betydning for den verserende sag – foreslås det i lovforslaget, at oplysningspligten kan gennemtvinges efter reglerne om vidner, der vægrer sig ved at svare. Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 4.3.1.

Dansk Forening til Bekæmpelse af Produktpirateri, Dansk Industri og LEGO Juris A/S anfører, at der bør være mulighed for at give et informationspålæg efter det foreslåede kapitel 29 a i retsplejeloven allerede på det tidspunkt, hvor der kan foretages en bevissikringsundersøgelse efter retsplejelovens kapitel 57 a.

Dansk Forening til Bekæmpelse af Produktpirateri anfører, at man herved vil øge muligheden for, at rettighedshaveren hurtigt og effektivt kan retsforfølge de egentlige bagmænd til krænkelse og overtrædelser af immaterialrettigheder mv. LEGO Juris A/S anfører, at dette vil bidrage til en mere effektiv anvendelse af ressourcer, fordi rettighedshaveren i så fald kan inddrage producenter mv. i sagen på et tidligere tidspunkt. Dansk Industri anfører, at det er væsentligt, at retten til information kan gøres gældende fra et så tidligt tidspunkt som muligt, fordi jo længere tid, der går, jo bedre er mulighederne for at udviske sporene for de krænkende produkter.

Forslaget til retsplejelovens kapitel 29 a (lovforslagets § 1, nr. 1) gennemfører retshåndhævelsesdirektivets artikel 8 om ret til information. Efter sin ordlyd finder artikel 8 anvendelse i forbindelse med sager om krænkelse af en immaterialret. Der består således ikke en forpligtelse efter direktivet til at fastsætte regler om meddelelse af informationspålæg forud for tidspunktet for anlæggelse af en retssag om en krænkelse eller overtrædelse af en immaterialrettighed mv. Justitsministeriet har ikke fundet grundlag for at fastsætte et vidererækkende anvendelsesområde for reglerne om informationspålæg end det, der følger af direktivet.

Dansk Forening til Bekæmpelse af Produktpirateri foreslår, at der i retsplejelovens kapitel 57 om forbud skabes en udtrykkelig hjemmel til, at fogedretten kan træffe bestemmelse om, at rekvisitus skal tilbagekalde de krænkende produkter fra handelen.

Tilbagekaldelse fra handlen er ikke en af de foranstaltninger, der er nævnt i retshåndhævelsesdirektivets artikel 9 om foreløbige og retsbevarende foranstaltninger. Der består således ikke en forpligtelse efter direktivet til at fastsætte regler om, at fogedretten kan træffe bestemmelse om, at rekvisitus skal tilbagekalde de omtvistede produkter fra handelen i forbindelse med en fogedsag. Justitsministeriet har på den baggrund ikke fundet grundlag for at ændre ordlyden af den i dag gældende retsplejelovens § 641, stk. 2, hvorefter fogedretten i forbindelse med et forbud kan pålægge rekvisitus at foretage enkeltstående handlinger for at sikre den ved forbuddet pålagte undladellespligt. Derimod følger det af direktivets artikel 10, at retten i forbindelse med en realitetsafgørelse skal kunne træffe bestemmelse om tilbagekaldelse fra handlen. Denne del af direktivet gennemføres i sektorlovgivningen, jf. økonomi- og erhvervsministerens lovforslag.

Dansk Forening til Bekæmpelse af Produktpirateri og Dansk Industri foreslår, at straffelovens § 299 b ændres, således at bestemmelsen omfatter samtlige grove immaterialretlige krænkelse,

herunder ulovlige produktefterligninger. Dansk Forening til Bekæmpelse af Produktpirateri anfører bl.a., at krænkelserne har ændret karakter, og at der derfor er behov for i grove tilfælde at imødegå dem med samme midler, som anvendes mod anden alvorlig økonomisk kriminalitet. Dansk Industri anfører, at højere strafferammer må forventes at indebære en større præventiv effekt og skabe øget respekt omkring immaterialrettigheder.

Formålet med lovforslaget er at foretage de ændringer i retsplejeloven, der er nødvendige på Justitsministeriets område til gennemførelse af retshåndhævelsesdirektivet. Direktivet vedrører alene adgangen til civilretlige foranstaltninger. Spørgsmålet om straffebestemmelser vedrørende overtrædelse af immaterialretslovgivningen henhører i første række under de myndigheder, hvorunder immaterialretslovgivningen hører.

Dansk Forening til Bekæmpelse af Produktpirateri og Dansk Industri foreslår, at reglerne om sagsomkostninger ændres. Dansk Forening til Bekæmpelse af Produktpirateri anfører, at de tilkendte sagsomkostninger i langt højere grad skal afspejle de egentlige omkostninger ved at føre en sag. Dansk Industri anfører, at samtlige sagsomkostninger skal bæres af den tabende part.

De gældende bestemmelser i retsplejelovens kapitel 30 om sagsomkostninger opfylder efter Justitsministeriets opfattelse forpligtelserne i direktivets artikel 14, jf. de almindelige bemærkninger til lovforslaget pkt. 4.1. Der kan supplerende henvises til, at reglerne om sagsomkostninger netop er blevet ændret ved lov nr. 554 af 24. juni 2005 om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (sagsomkostninger, retshjælp og fri proces). Af bemærkningerne til loven fremgår, at der lægges op til en væsentlig forhøjelse af de standardbeløb, der anvendes ved tilkendelse af sagsomkostninger til dækning af udgifter til advokatbistand. Formålet hermed er at opnå en bedre overensstemmelse mellem de sagsomkostninger, som den vindende part får tilkendt, og partens faktiske udgifter til advokatbistand, jf. Folketingstidende 2004-2005, Tillæg A, side 5521.

Dansk Forening til Bekæmpelse af Produktpirateri, Dansk Industri og LEGO Juris A/S er positive over for, at den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 306, stk. 1, (lovforslagets § 1, nr. 1) også omfatter sager om overtrædelse af markedsføringslovens § 1 ved ulovlig produktefterligning. Dansk Industri og LEGO Juris A/S ser endvidere positivt på de foreslåede ændringer til retsplejelovens § 653, stk. 1, om bevissikringsundersøgelser.

Dansk Retspolitisk Forening anfører, at det fremgår af lovforslaget, at en erklæring i henhold til et informationspålæg ikke er en vidneforklaring. På den baggrund er det foreningens opfattelse, at en persons vægring ved at efterkomme et informationspålæg ikke bør sanktioneres på samme måde, som vægring ved at afgive vidneforklaring. Foreningen finder, at der kun bør indføres regler om straf på områder, hvor det er nødvendigt, og efter foreningens opfattelse er der

ikke dokumenteret et behov for anden sanktionering af brud på en oplysningspligt i henhold til et informationspålæg end anvendelse af processuel skadevirkning.

For så vidt angår behovet for andre sanktioner ved nægtelse af at efterkomme et oplysningspålæg end muligheden for processuel skadevirkning henvises til bemærkningerne ovenfor til Domsfuldmægtigforeningens hørings svar. Det fremgår endvidere af bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 307, at afgivelse af bevidst urigtige oplysninger i forbindelse med oplysningspligten efter omstændighederne vil kunne straffes efter de almindelige regler herom.

Dansk Retspolitisk Forening stiller sig kritisk over for ændringen af retsplejelovens § 653, stk. 1, da ændringen efter foreningens opfattelse vil kunne betyde en udvidelse af adgangen til at lave undersøgelser i private hjem. Foreningen henviser til, at det fremgår af lovforslaget, at en anmodning om en bevissikringsundersøgelse i et privat hjem vedrørende en ubetydelig immaterialretskrænkelse mv. i almindelighed ikke vil kunne imødekommes, og foreningen foreslår, at dette tydeliggøres i lovteksten. Endelig opfordrer foreningen til en præcisering af, hvorvidt lovændringen vil indebære en udvidelse af adgangen til undersøgelse i private hjem, og hvori udvidelsen eventuelt består.

Hensigten med forslaget til ændringen af retsplejelovens § 653, stk. 1, er at implementere direktivets artikel 7. Denne bestemmelse er efter sin ordlyd ikke begrænset til bevissikringsundersøgelser vedrørende erhvervsmæssige krænkelse. På den baggrund er det Justitsministeriets opfattelse, at det ikke vil være i overensstemmelse med direktivet at opretholde den gældende betingelse om, at det skal sandsynliggøres, at rekviritus har begået en krænkelse som led i erhvervsvirksomhed eller i øvrigt i ikke ubetydeligt omfang. Det vil derimod være i overensstemmelse med direktivet at nægte en bevissikringsundersøgelse ud fra en konkret interesseafvejning, jf. direktivets artikel 3. Efter den foreslåede ændring af proportionalitetsbestemmelsen i retsplejelovens § 653, stk. 4, fremgår hensynet til privatlivets fred nu udtrykkeligt af lovteksten, ligesom det fremgår af de almindelige bemærkninger pkt. 4.2.2, at det ikke er hensigten generelt at udvide adgangen til at gennemføre bevissikringsundersøgelser i private hjem.

Institut for Menneskerettigheder anfører, at det som en følge af den foreslåede ændring af ordlyden af retsplejelovens § 653, stk. 1, vil være i bedre overensstemmelse med det menneskeretlige princip om "equality of arms", jf. Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6, hvis der altid er en advokat tilstede til at varetage rekviriti interesser under en bevissikringsundersøgelse.

Institut for Menneskerettigheder anfører tillige, at den foreslåede ændring af retsplejelovens § 653 c, stk. 1, hvorefter det er på begæring af rekviritus, at rekvirenten og fogedretten tilbageleve-

rer beslaglagte genstande og dokumenter, fremstillede kopier og andet bevismateriale hidrørende fra undersøgelsen, forrykker balancen mellem parterne til ulempe for rekvisitus. Institut for Menneskerettigheder foreslår derfor, at det bliver fastsat i loven, at rekvisitus skal vejledes om, at denne skal begære det nævnte bevismateriale udleveret.

Det fremgår allerede i dag af retsplejelovens § 653 d, at § 500 finder tilsvarende anvendelse med hensyn til sagens behandling. Efter denne bestemmelse vejleder fogedretten i fornødent omfang den, der ikke møder med advokat, om vedkommendes retsstilling. Fogedretten kan desuden beskikke en advokat for rekvisitus, hvis rekvisitus opfylder de almindelige betingelser herfor og har behov for sådan bistand for fogedretten.

Multi Medie Foreningen (MUF) og Business Software Alliance (BSA) anmoder om, at det afklares i det endelige lovforslag, om § 6, stk. 1, nr. 3, i lov om behandling af personoplysninger finder anvendelse i tilfælde, hvor retten har meddelt et informationspålæg efter de foreslåede regler i retsplejelovens kapitel 29 a.

Datatilsynet anfører, at konsekvenserne af forslaget til retsplejelovens § 306, stk. 4, hvorefter lov om behandling af personoplysninger går forud for reglerne i det foreslåede kapitel 29 a, ikke står Datatilsynet ganske klart. Datatilsynet er således bl.a. i tvivl om, hvorvidt retten i forbindelse med meddelelse af et pålæg skal foretage en selvstændig vurdering af, om retten har hjemmel i persondataloven til at indsamle oplysningerne, og hvorvidt de pågældende virksomheder og personers videregivelse til retten som led i efterlevelse af pålægget skal have selvstændig hjemmel i persondataloven.

Datatilsynet anfører videre, at Datatilsynet umiddelbart går ud fra, at et informationspålæg til en person kun vil blive givet, hvis den pågældende selv er den dataansvarlige. Hvis en person handler på vegne af en virksomhed eller anden type dataansvarlig, bør informationspålægget efter tilsynets opfattelse rettes mod den dataansvarlige, hvis pålægget omhandler personoplysninger omfattet af persondataloven.

Det fremgår af det endelige lovforslag, at en person, der har fået et informationspålæg af en domstol, må behandle almindelige ikke-følsomme oplysninger, jf. § 6, stk. 1, nr. 3, i lov om behandling af personoplysninger, hvorefter behandling af sådanne oplysninger kan finde sted, når behandlingen er nødvendig for at overholde en retlig forpligtelse, som påhviler den dataansvarlige, jf. de almindelige bemærkninger pkt. 4.3.1. Det endelige lovforslag er således ændret på dette punkt i forhold til det udkast, der blev sendt i høring. Det bemærkes endvidere, at det efter den foreslåede § 306 er en betingelse for at meddele en person et informationspålæg, at den pågældende råder over oplysningerne.

MUF og BSA anfører, at reglerne i retsplejelovens kapitel 28 om parternes og tredjemands forpligtelse til at fremlægge synbare bevismidler efter deres opfattelse ikke fuldt ud opfylder forpligtelserne i direktivets artikel 6, da artikel 6 ikke indeholder bestemmelse om, at den finder anvendelse med forbehold af lovbestemmelser, der regulerer behandlingen af personoplysninger eller retten til ikke at afgive oplysninger, hvis dette inkriminerer vedkommende selv eller en nær slægtning.

Det fremgår af direktivets artikel 6, at en part kan blive pålagt at fremlægge bevismateriale, under forudsætning af at fortrolige oplysninger beskyttes. "Fortrolige oplysninger" er ikke udtrykkeligt defineret i direktivet. Det fremgår imidlertid af direktivets præambel (betragtning 20), at der ved procedurerne for at optage, fremlægge og sikre beviser bør tages hensyn til forsvarers rettigheder og sikres de nødvendige garantier, herunder beskyttelse af fortrolige oplysninger. Justitsministeriet finder herefter, at det er i overensstemmelse med direktivet, at der ikke kan gives editionspålæg om forhold, som den pågældende part ville være udelukket fra eller fritaget for at give forklaring om som vidne, jf. retsplejelovens §§ 169-172.

BSA anfører, at man forstår forslaget til kapitel 29 a sådan, at det ikke er en betingelse for at meddele et pålæg om oplysningspligt, at der verserer eller må formodes at komme til at versere en retssag om krænkelse eller overtrædelse af en immaterialrettighed mv.

Som anført ovenfor under bemærkningerne til Dansk Forening til Bekæmpelse af Produktpirateris høringssvar, er det en betingelse for at meddele et pålæg om oplysningspligt, at der verserer en retssag om en krænkelse eller overtrædelse. Et informationspålæg omfatter oplysninger om de varer eller tjenesteydelser, som retssagen vedrører, men det er ikke en betingelse, at oplysningerne har betydning for afgørelsen af den konkrete sag. Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 4.3.1 samt bemærkningerne til lovforslagets § 1.

Politidirektøren i København bemærker, at lovforslaget ikke umiddelbart omfatter strafferetlige procedurer og sanktioner. Rettighedshaverens mulighed for effektivt civilretligt at forfølge krænkelse på et tidligt tidspunkt på en hurtig måde via fogedretten kan dog efter Politidirektørens opfattelse muligt medføre en besparelse i den strafferetlige forfølgning, idet den krænkende part således vil kunne stoppe en kommende ulovlig virksomhed, der i de mere omfattende sager ellers kunne udvikle sig til at være af en sådan karakter, at der skulle rejses tiltale efter særlovgivningen eller straffelovens regler.

Professor Peter Blume anfører, at lovforslaget skønnes at implementere Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/48/EF af 29. april 2004 om håndhævelsen af intellektuelle ejendomsrettigheder på rimelig måde.

Danmarks Pædagogiske Universitet, Dansk Opfinderforening, Foreningen Industriel Retsbeskyttelse, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Skandinavisk Tobakskompagni, STOP I/S og VKR Holding A/S er positive over for lovforslaget, der efter de nævntes opfattelse forbedrer rettighedshaveres muligheder for at afdække og håndhæve krænkelse af immaterialrettigheder mv.

III. Lovforslaget

Det fremsatte lovforslag adskiller sig fra det udkast, der har været sendt i høring, på følgende punkter:

I § 306, stk. 1, er ordene ”om de krænkende varer eller tjenesteydelser” erstattet af ”om varer eller tjenesteydelser, der udgør en sådan krænkelse eller overtrædelse”.

§ 306, stk. 4, i udkastet er udgået.

§ 306, stk. 5, er omformuleret og opdelt i stk. 4 og stk. 5.

Af § 306, stk. 4, fremgår: ”Et pålæg efter stk. 1 omfatter ikke oplysninger, som den, anmodningen vedrører, i medfør af retsplejelovens §§ 169-172 ikke har pligt til at afgive forklaring om som vidne. Retsplejelovens § 173 finder tilsvarende anvendelse.”

Af § 306, stk. 5, fremgår: ”Undlader modparten uden lovlig grund at efterkomme pålægget, finder bestemmelserne i retsplejelovens §§ 178 og 344, stk. 2, tilsvarende anvendelse. Undlader tredjemand uden lovlig grund at efterkomme pålægget, finder bestemmelserne i retsplejelovens § 178 tilsvarende anvendelse.”

I § 653, stk. 4, indsættes efter ”hvis det”: ”under hensyn til privatlivets fred, erhvervshemmeligheder eller i øvrigt”.